

Číslo: 2036/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa 02. 02. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Nová doba 923/12, Galanta	
Zriaďovateľ	Mesto Galanta

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Jolana Kožová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2036/2021 - 2022 zo dňa 20. 01. 2022
inšpekciu vykonali:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		obecná	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	3	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	63	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	6	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov		0	

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Škola realizovala predprimárne vzdelávanie detí podľa školského vzdelávacieho programu Abeceda v našej triede (ŠkVP), v profilácii orientovaného na stimulovanie rozvoja gramotnosti a jazyka. Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí vytvárala v základnom rozsahu, prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Východiská plánovania a realizovania výchovno-vzdelávacej činnosti zadefinované v ŠkVP boli uplatniteľné pri realizovaní obsahu vzdelávania všetkých vzdelávacích oblastí, bez konkrétnej špecifikácie. Pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí neboli zvlášť indikované.

Konkrétne rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí venovala škola pozornosť v rámci činnosti interného metodického združenia. V pláne jeho činnosti na školský rok 2021/2022 sa orientovala na perцепčné hudobné činnosti, čo potvrdili záznamy z rokovania aj rozhovory s učiteľkami (bola prezentovaná ukážka aktivity zameraná na počúvanie hudby, predstavené boli nové zborníky piesní a na základe rozboru ukážky boli navrhnuté odporúčania k rozvíjaniu hudobných schopností detí a k uplatňovaniu evaluačných stratégií v hudobnej výchove). V iných súvislostiach sa v škole rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí v aktuálnom školskom roku nepertraktovalo. Individuálne, v rámci pedagogickej diagnostiky učiteľky monitorovali schopnosť sluchového rozlišovania a vnímania zvukov deťmi, čo potvrdili aj v zadanom dotazníku (40 % učiteliek odpovedalo „áno“, 60 % učiteliek odpovedalo „skôr áno“). Zistenia využívali výhradne pre vlastnú pedagogickú činnosť, v rámci rokovaní poradných orgánov ich v zovšeobecnenej rovine nezdieľali.

Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo v škole 6 kvalifikovaných pedagogických zamestnankýň vrátane riaditeľky školy. Odbornosť predprimárneho vzdelávania bola 100 %-ná. Externé vzdelávanie, ktoré učiteľky v posledných dvoch rokoch absolvovali, nebolo orientované na oblasť hudobnej výchovy, čo vyplynulo z predloženej dokumentácie aj z rozhovoru s riaditeľkou školy. V zadanom dotazníku to rovnako potvrdila väčšina učiteliek (80 %). Jedna učiteľka (20 %) deklarovala iniciatívu v rámci individuálneho vzdelávania.

Podľa informácií získaných prostredníctvom dotazníka prípravu na realizovanie činností s hudobným zameraním ako aj ich samotné realizovanie sprevádzali v prípade niektorých učiteliek úskalia. Takmer polovica učiteliek uviedla (40 % skôr áno), že čiastočným problémom je pre nich napĺňanie obsahu hudobných činností a vysoký počet detí v triede. Priestorové podmienky však nevnímali obmedzujúco (40 % rozhodne nie, 60 % skôr nie). Ojedinele (20 % skôr áno) mali obavy z úspešného zvládnutia činnosti, správneho stanovenia zámeru/cieľa činnosti a výberu vhodných učebných stratégií. Za takmer bezproblémový (80 % rozhodne bezproblémový, 20 % skôr bezproblémový) považovali prístup k informáciám, odbornej literatúre a metodickým materiálom/námetom k rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí. Rovnako pozitívne vnímali vybavenie školy hudobnými nástrojmi. Za zvládnuteľnú (60 % rozhodne bez problémov, 40 % skôr bez problémov) považovali organizačnú náročnosť hudobných činností. Väčšina učiteliek uviedla, že im nerobí problém priebežné zohľadňovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí (40 % žiadny problém, 40 % takmer žiadny problém), 1 učiteľka (20 %) to nevedela posúdiť.

Podmienky pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí vytvárali učiteľky zriadením hudobných kútikov v triedach. Súčasťou ich vybavenia bol Orffov inštrumentár a hudobné hračky. V každej triede bol k dispozícii klavír, interaktívna tabuľa a CD prehrávač. Hudobné nahrávky a literatúra k hudobnej výchove boli umiestnené v škole centrálne, spolu s inými učebnými

pomôckami, odkiaľ si ich učiteľky v prípade potreby mali možnosť zapožičať. Portfólia k hudobnej výchove boli ich individuálnou záležitosťou, učiteľky si ich vytvárali samostatne, z vlastnej iniciatívy. Takmer všetky učiteľky deklarovali (20 % rozhodne áno, 60 % skôr áno, 20 % skôr nie), že vo výchovno-vzdelávacích činnostiach využívajú hudobný nástroj (klavír, prípadne vlastnú flautu).

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Preukázanie elementárnych hudobných schopností, zručností, návykov a napomáhanie k ich získaniu, upevňovaniu a preukázaniu deťmi sa zisťovalo v 2 triedach 3 - 6-ročných detí, prostredníctvom hospitácií vo všetkých organizačných formách denného poriadku počas dopoludnia.

Rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí v oboch triedach učiteľky podporovali cielene, realizovaním vzdelávacích aktivít s hudobným zameraním a priebežným zaraďovaním hudobno-pohybových, hudobno-dramatických, rytmických, inštrumentálnych, vokálnych aj percepčných činností. Frekvenciu zaraďovania vzdelávacích aktivít s hudobným zameraním jedenkrát do týždňa potvrdili všetky učiteľky aj v zadanom dotazníku. Čas venovaný hudobným činnostiam vymedzili zhruba na 1 hodinu týždenne. Všetky zhodne potvrdili, že činnosti s hudobným zameraním integrujú aj do ostatných foriem denných činností (80 % učiteliek odpovedalo áno, 20 % učiteliek odpovedalo skôr áno). Za najviac preferované reálne označili hudobno-pohybové, rytmické a vokálne činnosti (100 %).

V realizovaných činnostiach s hudobným zameraním deti rozumeli sprostredkovaným zámerom, pokynom a požiadavkám, čo sa odzrkadlilo v ich adekvátnom reagovaní a aktívnom zapájaní sa do nich. Priebežne (v zdravotných cvičeniach, vo vzdelávacích aktivitách, medzi jednotlivými formami denných činností) využívali rozmanité pohybové prvky na stvárnenie obsahu zaraďovaných riekaniak alebo piesní. V hudobno-pohybových hrách zvyčajne uplatňovali osvojené choreografie. Pohybovú improvizáciu vcelku úspešne zvládli na základe motivácie v 1 triede.

Súvislosti rytmu a reči objavovali zvyčajne pri vokálnej rytmizácii riekaniak, ktorých využívanie deklarovali učiteľky aj v zadanom dotazníku. Rytmický sprievod vo vokálnej, pohybovej a inštrumentálnej podobe realizovali obvykle prostredníctvom synchronnej rytmizácie, zriedkavo v podobe ostináta. Pri rytmizácii piesne hrou na telo v rámci vzdelávacej aktivity dokázali reagovať na graficky zaznamenané zmeny (striedanie tlieskania, plieskania a dupania). Rytmické cítenie preukazovali aj prostredníctvom lokomočných pohybov (chôdza, beh, pochod, cval bokom) v zdravotných cvičeniach, pri reagovaní na rytmus udávaný rytmickými hudobnými nástrojmi (bubienok, ozvučné drierka).

S rytmickými hudobnými nástrojmi Orffovho inštrumentára (ozvučné drierka, triangel, roľníčky, tamburína a iné) vedeli manipulovať a zväčša ich aj správne používať. Inštrumentálny sprievod k piesni v podobe udávania rytmu pod vedením učiteľky zvládli deti primerane svojim rozvojovým možnostiam. Za iným účelom inštrumentálne nástroje v realizovaných činnostiach nevyužívali, i keď sa učiteľky v zadanom dotazníku k iným alternatívam prikláňali.

Pri speve už známych piesní boli deti primerane odvážne. Rezervy mali v zreteľnej artikulácii. K správne, rovnomernému dýchaniu ich inšpirovali učiteľky zaradenými dychovými cvičeniami a vlastným speváckym prejavom. K intonačne čistému spevu im napomáhali hlasové cvičenia a spevácky vzor (realizovanie prípravných cvičení pred vokálnymi činnosťami deklarovali učiteľky aj v zadanom dotazníku). V 1 triede učiteľka sprevádzala spev detí hrou na hudobnom nástroji (v dotazníku potvrdili hru na hudobnom nástroji takmer všetky učiteľky). V oboch triedach začínali deti spievať bez udania tónu, čo sa prejavilo v ich neistom nástupe. Dirigentské gestá učiteľky nepoužívali.

V dôsledku učiteľkami uplatňovaných účinných stimulov deti preukazovali aktívnu angažovanosť aj v percepčných činnostiach (počúvanie piesní a hudobnej skladby - Fašiangy-Turíce, L. Armstrong - What a wonderful World, V. Trojan - Žabiak), ktoré boli súčasťou vzdelávacích aktivít. V nadväzne realizovaných zmysluplných rozhovoroch o obsahu piesne/hudobnej skladby deti zväčša dokázali verbálne vyjadriť svoj názor a vlastné pocity z vypočutej hudobnej nahrávky (v tomto smere ich učiteľky podporovali aj podľa odpovedí uvedených v zadanom dotazníku). Deti porovnávali tempo a dynamiku, identifikovali zmeny v počúvaných hudobných skladbách. Niektoré deti vedeli v skladbe identifikovať klasické hudobné nástroje a odlíšiť ľudské hlasy. Schopnosť sluchového rozlišovania a analýzy preukazovali všetky deti pri identifikovaní nehudobných zvukov (hudobné pexeso, zvukové lotto, CD so zvukmi zvierat). V hrách s hudobnou tematikou (Hádaj, na aký hudobný nástroj myslím a sudoku) deti primerane svojim rozvojovým možnostiam uplatňovali logické myslenie a kládli zmysluplné otázky. Chápali význam používanej hudobnej terminológie (husľový kľúč, noty, dychové hudobné nástroje, klávesové hudobné nástroje a iné), niektoré z pojmov dokázali vysvetliť (napr. dirigent – kto je to, aká je jeho úloha). Väčšina detí vedela rozlíšiť rytmické a melodické hudobné nástroje aj na základe vizuálnych vnemov (reálne hudobné nástroje, obrázky hudobných nástrojov).

V priebehu realizovaných činností deti dostávali od učiteliek spätnú väzbu k plneniu čiastkových úloh, čo podporovalo ich sebadôveru a zotrvanie v činnosti. Na ich aktivitu a angažovanosť pozitívne vplývalo aj prispôsobovanie požiadaviek rozvojovej úrovni a aktuálnym potrebám detí. Na otázky týkajúce sa dosiahnutia stanoveného zámeru vzdelávacej aktivity, ktoré využila učiteľka len v 1 triede, dokázali odpovedať ucelenými vetami viaceré deti. K vlastnému konaniu, zriedkavo pokrokom v činnosti sa vyjadrovali na podnet učiteliek deti v oboch triedach.

2 ZÁVERY

Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí vytvárala škola prostredníctvom učebných osnov v základnom rozsahu, ktorý bol určený štátnym vzdelávacím programom. Možnostiam efektívnejšieho rozvíjania hudobnej gramotnosti detí venovala pozornosť v rámci činnosti interného metodického združenia, ktoré sa v aktuálnom školskom roku zaoberalo problematikou realizovania percepčných hudobných činností. Pedagogickou diagnostikou zosnímané čiastkové zistenia o sluchovom vnímaní a rozlišovaní využívali učiteľky výhradne pre vlastnú pedagogickú činnosť. Výchovu a vzdelávanie v škole zabezpečovali v plnom rozsahu kvalifikované učiteľky. Na rozvíjanie profesijných kompetencií prostredníctvom externého vzdelávania v oblasti hudobnej výchovy sa v posledných dvoch rokoch neorientovali. Ako čiastkový problém vo svojej činnosti vnímali napĺňanie obsahu hudobných činností a počet detí v triedach, i keď priestorové podmienky ako obmedzujúce nevnímali. V súvislosti s rozvíjaním hudobnej gramotnosti detí pozitívne vnímali prístup k informáciám a odbornej literatúre a vybavenie školy hudobnými nástrojmi.

Rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí v realizovaných činnostiach učiteľky podporovali cielene a priebežne, integrovaním hudobno-pohybových, hudobno-dramatických, rytmických, inštrumentálnych, vokálnych aj percepčných činností. Na dosiahnutie stanovených zámerov využívali efektívne stratégie a zvyčajne dodržiavali odporúčané metodické postupy, čo malo priaznivý dopad na deťmi preukazované schopnosti, zručnosti a návyky. Deti zvládli rytmizáciu aj vyjadrenie hudby pohybom, zvyčajne správne vedeli používať rytmické hudobné nástroje. Pri speve obvykle imitovali spevácky vzor učiteľky, nie vždy s istým a odvážnym nástupom

a zreteľnou artikuláciou. V percepčných činnostiach si cibrili schopnosť sluchového vnímania a rozlišovania, dokázali verbálne vyjadriť názory aj pocity z vypočutej hudobnej skladby. Vedomosti vedeli preukázať, niektoré zdôvodniť, vysvetliť alebo využiť v iných činnostiach. Vlastnú činnosť hodnotili, nie vždy s ohľadom na stanovený zámer.

SILNÉ STRÁNKY

- Integrované prepájanie hudobno-pohybových, hudobno-dramatických, rytmických, vokálnych aj percepčných činností s inými oblasťami výchovno-vzdelávacích činností.
- Komplexné stimulovanie rozvíjania hudobnej gramotnosti detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Neboli indikované.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program Abeceda v našej triede
2. plán činnosti metodického združenia na školský rok 2021/2022
3. zápisnice z rokovania metodického združenia a pedagogickej rady
4. doklady o vzdelaní
5. osvedčenia o vzdelaní
6. záznamy z pedagogickej diagnostiky
7. triedne knihy

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 16. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Jolana Kožová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 02. 2022 v Galante:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Jolana Kožová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Jolana Kožová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti